Duminica a XXII-a după Rusalii
(Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr)
02.11.2025

Fraţi credincioşi

Evanghelia de astăzi de la Luca cap. 16, versetele 19-31, ne așează în față o pildă despre un bogat anonim și un sărac pe nume Lazăr. Nu ne spune numele bogatului ca și cum numele lui nu ar avea nici o importanță. Bogatul se veselea continuu și nu-i păsa de cei săraci, nici cât negru sub unghie. Vedem și astăzi acestă situație: pe de o parte oamenii bogați care se înconjoară de case fastuoase, mașini scume, vacanțe exotice, plăceri nenumărate și pe de altă parte oamenii săraci care nu-și permit nici măcar strictul necesar, care abia trăiesc de pe o zi pe alta și care se zbat să supraviețuiască. La nivel mondial, conform unui raport al Allianz SE: cei mai bogaţi 10% dintre oameni deţin aproximativ 85 % din totalul activelor financiare nete globale. Distribuţia bogăţiei la nivel global este extrem de inegală: mica parte super-bogată deţine majoritatea, iar marea masă a populaţiei are o parte foarte mică din total. Ca urmare, problema aceasta își are un corespondent perfect astăzi. După 2000 de ani de când a spus plida aceasta Mântuitorul, tot acolo suntem și astăzi. Cu toate acestea spunem că omul a evoluat. Problema bogăției și a sărăciei cauzată de lăcomia unora este foarte actuală și se reflectă în multe problem sociale și conflicte în interiorul țărilor dar și între națiuni. Sunt țări care se gândesc să le fie bine doar lor, restul nu contează, ca și cum ar trăi izolați pe altă planetă. Acesta este un aspect al pildei de astăzi valabil astăzi.

De ce se întâmplă acest egoism la nivel planetar dar și la nivel de individ? Răspunsul este evident: ruperea omului de Dumnezeu și închiderea în individualism, egoism. „Eu sunt Dumnezeu spune omul, eu îmi hotărăsc destinul, eu fac ce vreau, ce îmi place, ce cred eu că-i bine, restul treaba lor, fiecare să se descurce cum poate” - așa auzim adeseori spunându-se, chiar în jurul nostru.

Problema este că omul se comport ca și cum el ar fi proprietarul materiei, ca și cum el ar fi autorul materiei. Nu-și mai pune problema că tot ce are este darul lui Dumnezeu, că el este un musafir aici în această lume, că nu poate lua nimic din ea, că poate pierde totul printr-o simplă oprire a inimii sau chiar printr-o simplă înțepătură veninoasă de la o mică vietate. Se produce o întunecare a rațiunii, când omul nu se mai gândește ce este dincolo de el, cine l-a adus în lume, cine are grijă de el. Trăiește ca o omidă defoliatoare, dar totuși, să nu jignim omida care deși este un consumator feroce totuși se transformă într-un cocon apoi în fluture. Adică aduce totuși și ea un rod. Dar cei care trăiesc doar ca să consume, pe spinarea altora sau în detrimentul altora, doar ca ei să se simtă bine și să o ducă în huzur, frizează nebunia. „Zis-a cel nebun în inima sa: Nu este Dumnezeu” (Psalmi 52, 1). „Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Şi cele ce ai pregătit ale cui vor fi?” (Luca 12, 20). Așa era și bogatul din pilda de astăzi, ca un nebun, de aceea nici nu i se dă numele.

Hristos ne arată prin această plidă, destul de abrupt, trecerea de la viața pământească la cea veșnică. Observăm o consecință a faptelor celor doi din viața pământească către viața veșnică, semn că tot ceeea ce face omul are corespondent în viața veșnică și că nimic nu rămâne nerăsplătit, dacă am făcut fapte bune sau pedepsit, dacă am făcut fapte rele. Vedem că pentru cea mai mică vorbă nelalocul ei vom da seamă. „Vă spun că pentru orice cuvânt deşert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecăţii.” (Matei 12, 36). Să fim conștienți de consecințele faptelor noastre și să nu trăim iresponsabil, căci vom fi trași la răspundere de Judecătorul. Vom fi trași la răspundere pentru că avem libertate, și oricine este liber poate fi tras la răspundere. Alegerea de a merge cu Dumnezeu sau fără El, este o chestiune de libertate, de liber-arbitru. Suntem înficoșător de liberi-așspune, iar aceasta ar trebuie să ne responsabilizeze foarte mult.

Consecința faptelor este Raiul sau Iadul. Nu avem decât 2 alternative, nu există o alternativă neutră. Nu există nici acel purgatoriu de care ne vorbesc alte confesiuni. Alegerea o facem încă din această viață: ori vom sta în lumina lui Dumnezeu, ori în întuneric cu demonii. „Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor” (Matei 25, 30). Acolo unde nu este Dumnezeu nu poate fi decât întuneric. Oamenii se amăgesc pe ei înșiși crezând că după moarte se vor duce în „neființă”, că totul se va șterge, că faptele lor nu vor mai conta. Iată că Scriptura ne arată contrarul. După moarte începe o altă viață fie mai bună fie mai rea.

Raiul sau „sânul lui Avraam” este locul unde ajung oamenii drepți sau cei care s-au curățit de păcate prin baia botezului, a spovedaniei, a pocăinței și a împărtășaniei. Lazăr se bucură acum pentru că el nu a cârtit cât a fost pe pământ, le-a luat pe cele rele și acum în Rai se bucură de cele bune. Legea compensației funcționează și în lumea de dincolo. Bogatul, dimpotrivă s-a bucurat de toate bunătățile materiale, și-a luat „partea cea bună”, iar acum se chinuiește într-o văpaie care-i arde sufletul. El a crezut cât a trăit pe pământ că partea care i se cuvine lui este să se bucure de bunătățile materiale, să se desfăteze că oricum după moarte se va odihni, va trece „în neființă” și oricum nu va mai simți nimic. Se pare că s-a înșelat. Dumnezeu i-a dat partea bogatului, acea parte pe care și-a dorit-o și care credea că este a lui. Parafrazând am spune că Dumnezeu se atresează bogatului și-i zice: „dacă tu bogatule, crezi că partea ta este doar în viața aceasta pământească și nu crezi în viața veșnică, iată, ia-ți partea ta (bogății, plăcere, faimă, distracție) și treaba ta ce vei face cu sufletul tău, dacă ține nu-ți pasă de el ca să-l luminezei, să-l sfințești”.

Iadul nu este metaforă, ceva ce este doar în mintea omului; el este o realitate de care s-a vorbit în toate religiile lumii până în epoca aceasta așa-zis

modernă, când omul nu mai crede în existența lui și nici în existența demonilor. Bogăția nu duce automat la Iad și nici sărăcia automat la Rai, ci atitudine pe care o are omul față de bogăție sau sărăcie, modul cum raportează ceea ce are la Dumnezeu și la semeni.

Bogatul îl roagă pe Avram să-l trimită pe Lazăr ca să se arate celor 5 frați ai lui și să le spună să nu se comporte așa cum s-a comportat el, ca să nu vină și ei în Iad. Avram îi spune: „Au pe Moise şi pe proorоci; să asculte de ei" (Luca 16, 29). Bogatul știe că frații lui nu ascultă scripturile și că mai bine este să-l trimită pe Lazăr ca să fie mai credibil. Avram însă îi spune: „Dacă nu ascultă de Moise şi de proorоci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morţi" (Luca 16, 31). Hristos a înviat din morți și fariseii n-au crezut, deși odată cu Hristos au înviat și alții care s-au arătat prin cetăți. Lazăr a înviat din morți și mulți n-au crezut, ba chiar au vrut să-l omoare și pe el. Hristos a înviat pe fiul văduvei din Nain. Câți au crezut? Prea puțini. Vedem că foarte mulți oameni nu ar crede nici dacă ar învia cineva din morți. Păcatul împotriva evidenței este păcat împotriva Duhului Sfânt.

Soluția la necredința oamenilor nu este ca cineva să învieze și apoi să creadă, căci mulți nu vor crede nici așa. Pe internet sunt relatate multe cazuri de oameni care s-au aflat în moarte clinică, care s-au întors din cealaltă viață și totuși n-am văzut pe nimeni care să devină credincios după ce a văzut astfel de cazuri. Soluția singură este cercetarea Scripturilor și pe ele să le credem pentru că sunt insuflate de Dumnezeu. „Cercetați Scripturile, pentru că în ele e viața cea veșnică" (Ioan 5, 39). Ca să înțelegem Scripturile și puterea care izvorăște din ele, trebuie să împlinim poruncile lui Dumnezeu și împreună cu această împlinire vom primi și harul Sf. Duh care ne va deslușі cuvântul Scripturii. Sf Duh descoperă cititorului tainele ascunse ale Scripturii și astfel credința noastră va spori tot mai mult.

Omul cu adevărat bogat este cel care se mulțumește cu cât are și nu-și dorește tot mai mult. Milostenia trebuie să caracterizeze pe cel bogat și să fie făcută către cei care au nevoie cu adevărat. Să dăm celor cu adevărat în nevoie, nu celor care risipesc în patimi. Să transpire banul în mâna ta înainte de a-l da - ne spun Sfinții Părinți. Cel care are mai mult, poate să dea de exemplu unei văduve care este singură și are o pensie foarte mică, unei familii nevoiașe cu mulți copii, unui copil care vrea să meargă la școală, dar nu are suficienți bani, să plătească întreținerea unei persoane nevoiașe fără ca ea să știe cine a făcut-o, să ajute o instituție socială șamd. Conteză și gândul cu care dai. Dacă dai ca să fii văzut și apreciat, dacă dai ca să fii lăudat, să fii pus într-o poziție avantajoasă, să faci rău cuiva, nu vei avea plată. Dacă dai din dragoste, din compasiune, din dorința de a ajuta, fără să-ți faci reclamă, Dumnezeu îți va răsplăti.

În concluzie, să iubim pe Dumnezeu și semenii, să înțelegem că tot ce avem este darul lui Dumnezeu, că dacă El nu ne-ar da sănătate, liniște sufletească, oportunități, un mediu propice n-am avea nimic. Să nu ne lăudăm că tot ce avem este doar prin munca și sudoarea noastră. Nu am putea munci dacă Dumnezeu nu ne-ar fi dat sănătate sau o minte mai sclipitoare. Să dăm cu gând bun și pe ascuns. Să înțelegem repercursiunile faptelor noastre care pot duce la ratarea vieții veșnice, așa cum a pățit bogatul nemilostiv. Milostenia să fie o modalitate frecvent folosită de a ne răscumpăra păcatele, pentru că ea acoperă mulțime de păcate. Să fugim de dorința de îmbogățire și să ne mulțumim cu cât ne-a dăruit Dumnezeu. Să nu încurajăm lenea altora și să fim echilibrați în toate: în viață, în muncă, în tot ce avem. AMIN.

Pr. Barbacaru Bogdan Vasile